

Biest management

Een goede jongvee opfok begint met een goed biest management!

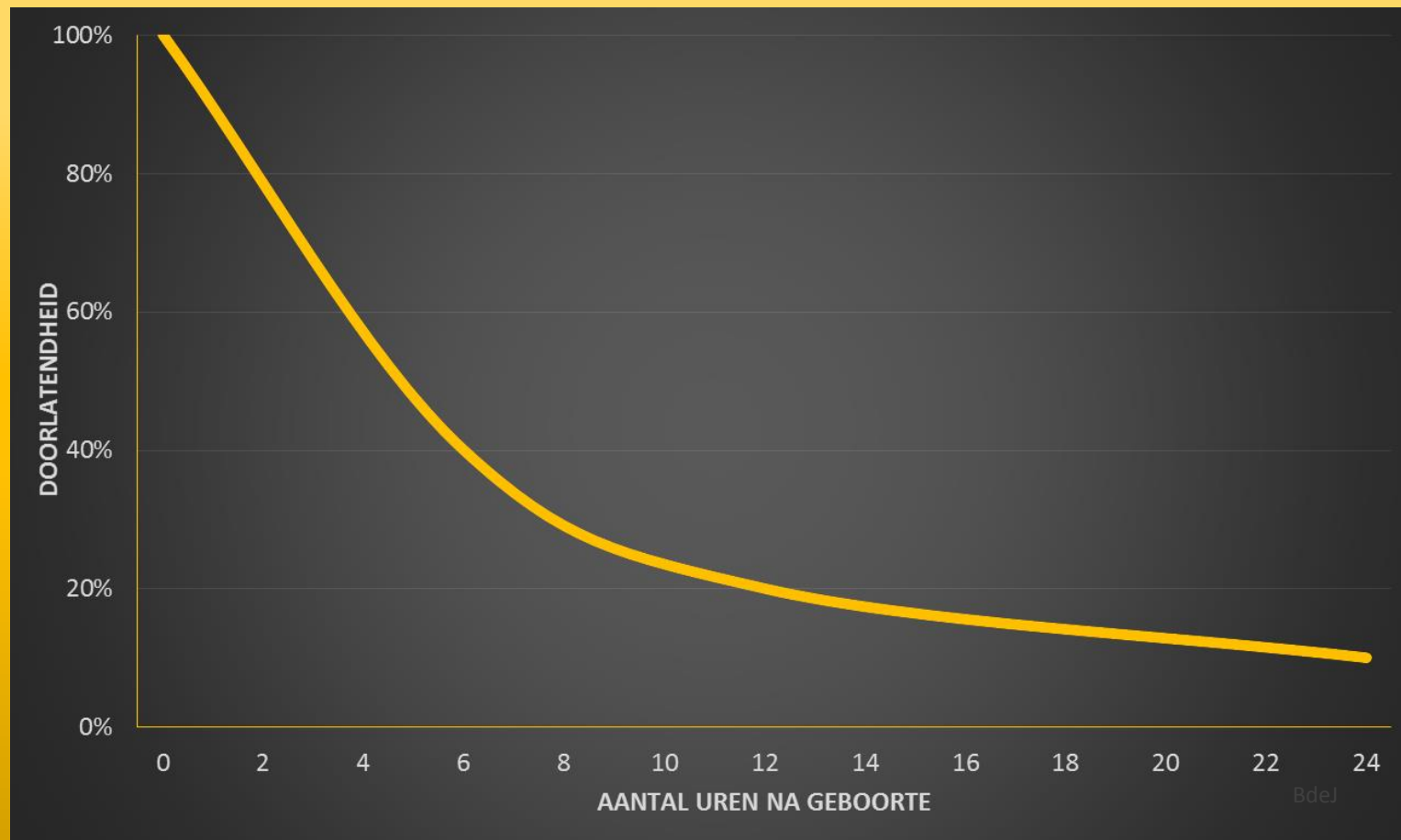
4 V's

- **Vlug** Onmiddellijk na de geboorte
- **Vaak** Verdelen over meer voedingen
- **Veel** Minimaal twee liter gelijk na geboorte (mag meer)
Vier liter voor 6 uur
Zes liter voor 12 uur
- **Vers** Afnemen van de moeder

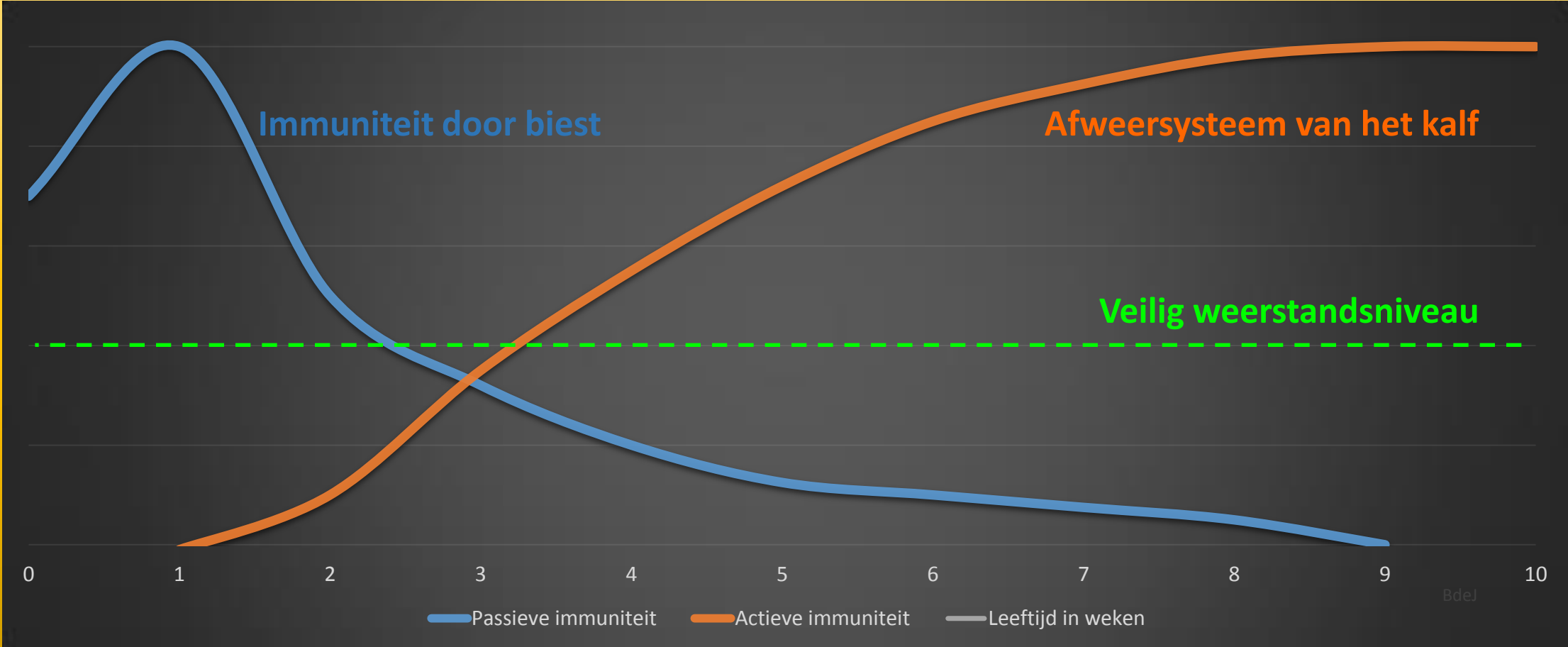
Antistoffen in biest

- Kalf wordt geboren zonder antistoffen in het lichaam.
- Biest bevat
 - Antistoffen
 - Voedingsstoffen, vitaminen en mineralen
- Antistoffen eerste uren goed opneembaar.
 - Darmwand neemt steeds minder antistoffen op.
 - Na 12 uur worden weinig antistoffen meer opgenomen.

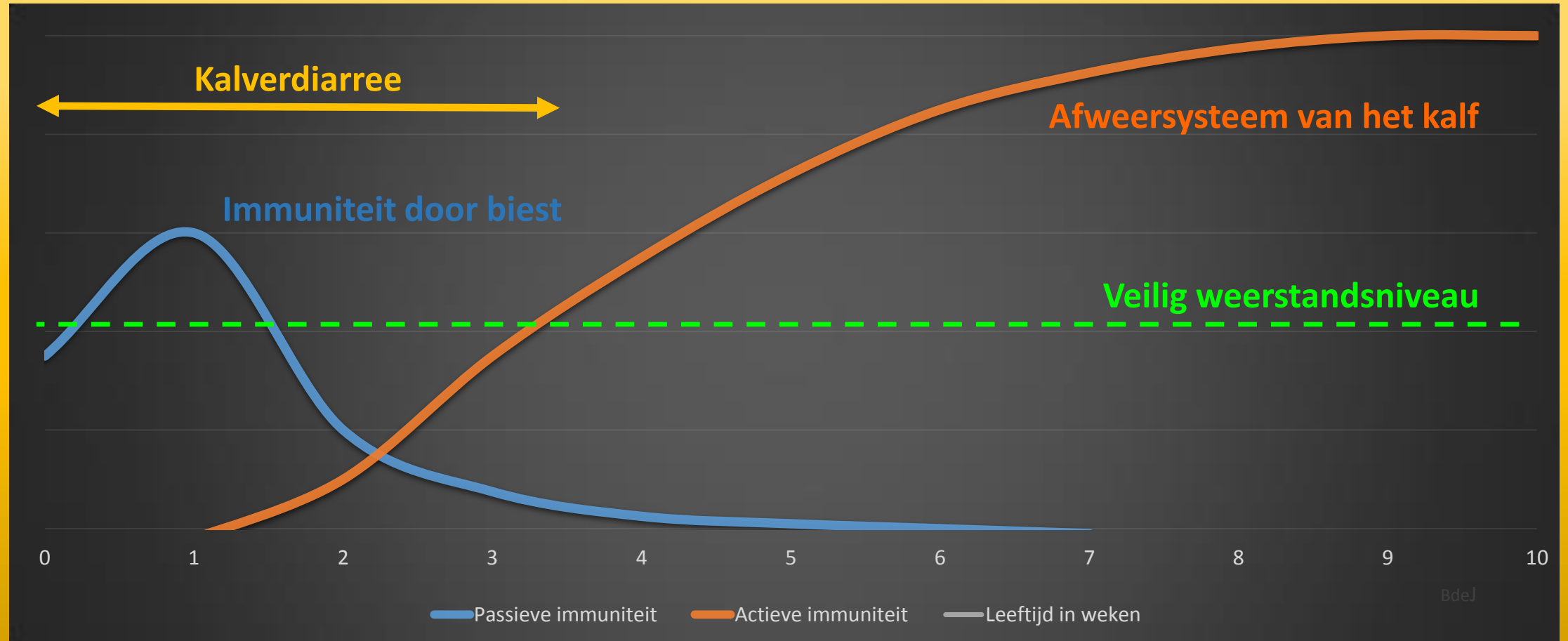
Doorlatendheid antistoffen darmwand

Passieve immuniteit en actieve immuniteit

Te weinig of te laat verstrekken van biest of een slechte biestkwaliteit.

Biestschema

- 1ste keer (binnen 2 uur): 2 a 3 liter biest
 - Binnen 12 uur: 4 a 6 liter biest
 - Binnen 24 uur: minimaal 6 liter
 - Dag 2: 3 x 1,5 liter
 - Dag 3: 2 x 1,5 liter
-
- Biest verstrekt na de eerste dag, doodt schadelijke bacteriën in het darmstelsel.

Hoeveelheid biest bij 1ste keer

- Lebmaag heeft inhoud van 2 liter
- Eerste keer mag meer dan 2 liter (tot 4 liter)
- Overstroming lebmaag is geen probleem (pens werkt nog niet)
- Hoe meer biest kort na geboorte, des te hogere passieve immuniteit

Biestkwaliteit

- **EERSTE BIEST = BESTE BIEST!!!**
- 3^e en 4^e kalfskoeien goede biest
 - Bevatten antistoffen van ziektekiemen op het bedrijf.
 - Aangekochte koeien en vaarzen (van opfokbedrijf) hebben dat niet!
- Hoe hoger de 1ste biestgift, des te slechter is de kwaliteit.
 - Verdunning, dus minder antistoffen per liter
 - 5 a 7 liter maximaal.

Biestkwaliteit

	Opeenvolgende biestgift na afkalven			
Component	Eerste biest	Tweede biest	Derde biest	Melk
Droge stof %	24	18	14	13
Eiwit %	14	8,4	5,1	3,5
Caseïne %	4,8	4,3	3,8	2,5
Antilichamen mg/ml	48	25	15	0,6
Vet %	6,7	5,4	3,9	4,5
Lactose %	2,7	3,9	4,4	5,9
Vitamine A µg/l	2950	1900	1130	340
Vitamine D IU/g vet	0.9-1,8	n.b.	n.b.	0,4
Vitamine B2 mg/l	4,8	2,7	1,9	1,5
Choline µg/ml	0,70	0,34	0,23	0,13
Immunoglobuline g/l	81	58	17	< 2

Superbiest

- Koe enten
- 4 a 8 weken voor het afkalven
- Coli en Rota-corona

Bewaren verse biest

- Verse biest = beste biest
- Hygiëne
 - Koel bewaren om bacterie groei te voorkomen
- Bewaren in emmers met deksel
- Biest van eigen moeder
 - Emmers nummeren
 - Verschillende kleuren emmers

Invriezen biest

- Eerste biest van derde kalfs-koe of ouder
- Is bevroren 9 a 12 maanden houdbaar
- Langzaam ontdooien in warm water (temperatuur maximaal 65° C)
- Nooit in magnetron of kokend water
 - Antistoffen gaan kapot

Biest verstrekken met sonde

- Is wettelijk alleen toegestaan bij noodgevallen!
- Zekerheid dat kalf het binnen krijgt
- Bij grote bedrijven, uniforme werkwijze voor alle medewerkers

Kalf bij koe?

- Controle biestopname?
- Mogelijke overdracht op infecties!
- Koe meer aandacht voor kalf, dan voor haar zelf
 - Lagere voeropname

